

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 18.12.2025
COM(2025) 777 final

2025/0415 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na devetinšestdesetem zasedanju Komisije ZN za droge v zvezi z vključitvijo snovi v tabele v okviru Enotne konvencije o mamilih iz leta 1961, kakor je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1972, in Konvencije o psihotropnih substancah iz leta 1971

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

1.1 Predmet urejanja predloga

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Evropske unije (EU) zastopa na 69. zasedanju Komisije Združenih narodov (ZN) za droge v zvezi z vključitvijo snovi v tabele v okviru Enotne konvencije ZN o mamilih iz leta 1961, kakor je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1972, in Konvencije ZN o psihotropnih substancah iz leta 1971. 69. zasedanje Komisije ZN za droge bo predvidoma potekalo od 9. do 13. marca 2026.

1.2 Enotna konvencija ZN o mamilih iz leta 1961, kakor je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1972, in Konvencija ZN o psihotropnih substancah iz leta 1971

Enotna konvencija Združenih narodov (ZN) o mamilih iz leta 1961, kakor je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1972 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija o mamilih)⁽¹⁾, vzpostavlja mednarodni sistem nadzora nad drogami za boj proti zlorabi drog z usklajenimi mednarodnimi ukrepi, in sicer z omejevanjem posedovanja, uporabe, trgovine, distribucije, uvoza, izvoza, izdelave in proizvodnje drog izključno na medicinske in znanstvene namene.

S Konvencijo ZN o psihotropnih substancah iz leta 1971 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija o psihotropnih substancah)⁽²⁾ je vzpostavljen mednarodni sistem nadzora nad psihotropnimi snovmi. Konvencija je odziv na diverzifikacijo in razširitev spektra prepovedanih drog; z njo je bil uveden nadzor nad številnimi sintetičnimi drogami glede na njihov potencial za zlorabo na eni strani in njihovo terapevtsko vrednost na drugi.

Vse države članice EU so pogodbenice teh konvencij, Unija pa ni pogodbenica.

1.3 Komisija ZN za droge (CND)

Komisija ZN za droge je komisija Ekonomskega in socialnega sveta ZN (v nadaljnjem besedilu: ECOSOC), njene naloge in pristojnosti pa so med drugim določene v obeh konvencijah. Sestavlja jo 53 držav članic ZN, ki jih izvoli ECOSOC. Marca 2026 bo 14 držav članic EU članic Komisije ZN za droge z glasovalno pravico.⁽³⁾ Unija ima v Komisiji ZN za droge status opazovalke.

1.4 Predvideni akt Komisije ZN za droge

Komisija ZN za droge na podlagi priporočil Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), ki ji svetuje Strokovni odbor za odvisnost od drog (v nadaljnjem besedilu: ECDD), redno spreminja seznam snovi, ki je priložen konvencijama.

Strokovni odbor SZO za odvisnost od drog je 27. novembra 2025 generalnemu sekretarju ZN⁽⁴⁾ priporočil, naj se v tabele konvencij dodajo tri snovi, ki jih je ECDD kritično pregledal.

Komisija ZN za droge naj bi na 69. zasedanju, ki bo potekalo od 9. do 13. marca 2026 na Dunaju, sprejela sklepe o vključitvi teh snovi v tabele v okviru konvencij.

1.5 Stališče, ki se zastopa v imenu Unije

⁽¹⁾ Zbirka pogodb Združenih narodov, zvezek 978, št. 14152.

⁽²⁾ Zbirka pogodb Združenih narodov, zvezek 1019, št. 14956.

⁽³⁾ Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Italija, Litva, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovenija in Španija.

⁽⁴⁾ <https://www.who.int/groups/ecdd/48th-expert-committee-on-drug-dependence-documents>.

Spremembe tabel konvencij neposredno vplivajo na področje uporabe prava Unije na področju nadzora nad drogami za vse države članice. Člen 1(1) Okvirnega sklepa Sveta 2004/757/PNZ z dne 25. oktobra 2004 o opredelitvi minimalnih določb glede elementov kaznivih dejanj in kazni na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami (v nadaljnjem besedilu: Okvirni sklep)⁽⁵⁾ določa, da je v Okvirnem sklepu „prepovedana droga“ snov, zajeta bodisi v Konvenciji o mamilih bodisi v Konvenciji o psihotropnih substancah, ter katera koli snov iz Priloge k Okvirnemu sklepu. Okvirni sklep se zato uporablja za snovi v tabelah, priloženih Konvenciji o mamilih in Konvenciji o psihotropnih substancah. Zato vse spremembe tabel, priloženih tema konvencijama, neposredno vplivajo na skupna pravila EU in spreminjajo njihovo področje uporabe v skladu s členom 3(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). To velja ne glede na to, ali je bil v Uniji že uveden nadzor za zadevno snov.⁽⁶⁾

ECDD je na 48. zasedanju kritično pregledal štiri snovi, in sicer list koke ter tri nove psihoaktivne snovi, tj. en sintetični kanabinoid – MDMB-FUBINACA – in dva nova sintetična opioda – *N*-pirolidino izotonitazen (izotonitazepin) in *N*-desetil etonitazen.

List koke je pod nadzorom v skladu s Tabelo I Enotne konvencije o mamilih iz leta 1961 in je bil predmet uradnega obvestila pogodbenice Konvencije iz leta 1961 ali Konvencije iz leta 1971 o vključitvi snovi v tabele. ECDD je priporočil, da se list koke ohrani v Tabeli I Enotne konvencije o mamilih iz leta 1961.

Vse tri nove psihoaktivne snovi intenzivno spremlja Agencija Evropske unije za droge (EUDA).⁽⁷⁾ ECDD se je odločil, da bo priporočil vključitev vseh teh snovi v ustrezne tabele.

V skladu s predlogom Komisije za stališče Unije bi bilo treba podpreti priporočila SZO glede nadzora nad navedenimi tremi snovmi, saj so ta v skladu s trenutnim stanjem znanstvenih spoznanj. V prid vključitvi teh novih psihoaktivnih snovi v tabele konvencij govorijo tudi informacije iz evropske podatkovne zbirke EUDA o novih drogah.

Svet bi moral določiti stališče Unije za zasedanje Komisije ZN za droge, na katerem bo ta odločala o vključitvi snovi v tabele. Zaradi omejitev, povezanih s statusom Unije kot opazovalke, bi morale to stališče izraziti države članice, ki bodo marca 2026 članice Komisije ZN za droge, pri čemer v okviru Komisije ZN za droge delujejo skupno v interesu Unije. Unija ni pogodbenica teh konvencij, vendar ima izključno pristojnost na tem področju.

Zato Komisija predlaga stališče Unije, ki ga v imenu Evropske unije izrazijo države članice, ki bodo marca 2026 članice Komisije ZN za droge, na 69. zasedanju Komisije ZN za droge o vključitvi snovi v tabele v okviru Konvencije o mamilih in Konvencije o psihotropnih substancah. Svet je v preteklosti že sprejel takšna stališča Unije, kar je EU omogočilo enotno nastopanje na prejšnjih zasedanjih Komisije ZN za droge v zvezi z vključitvijo snovi v tabele na mednarodni ravni, saj so države članice, ki so bile takrat članice Komisije ZN za droge, glasovale za vključitev snovi v tabele v skladu s sprejetim stališčem Unije.⁽⁸⁾

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ni relevantno

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2017/2103 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2017 o spremembi Okvirnega sklepa Sveta 2004/757/PNZ zaradi vključitve novih psihoaktivnih snovi v opredelitev pojma „prepovedana droga“ in razveljavitvi Sklepa Sveta 2005/387/PNZ (UL L 305, 21.11.2017, str. 12).

⁽⁶⁾ Glej Prilogo k Okvirnemu sklepu.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2023/1322 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2023 o Agenciji Evropske unije za droge (EUDA) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1920/2006 (UL L 166, 30.6.2023, str. 6).

⁽⁸⁾ Z eno samo izjemo, ki je bila predložena Sodišču.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ni relevantno

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

2.1 Postopkovna pravna podlaga

2.1.1 Načela

Člen 218(9) PDEU ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Člen 218(9) PDEU se uporablja ne glede na to, ali je Unija članica organa ali pogodbenica sporazuma.⁽⁹⁾

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“.⁽¹⁰⁾

Sklepi Komisije ZN za droge o vključitvi snovi v tabele so „akti s pravnim učinkom“ v smislu člena 218(9) PDEU. V skladu s Konvencijo o mamilih in Konvencijo o psihotropnih substancah so sklepi Komisije ZN za droge zavezujoči. Če pogodbenica v ustreznem roku predloži sklep Komisije ZN za droge v pregled ECOSOC, so sklepi ECOSOC o tej zadevi dokončni. Sklepi Komisije ZN za droge o vključitvi v tabele imajo tudi pravne učinke v pravnem redu EU v skladu s pravom Unije, saj lahko odločilno vplivajo na vsebino zakonodaje EU, in sicer na Okvirni sklep Sveta 2004/757/PNZ. Spremembe tabel konvencij neposredno vplivajo na področje uporabe tega pravnega akta EU.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

2.2 Materialna pravna podlaga

2.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

2.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na nedovoljen promet s prepovedanimi drogami.

Zato je materialna pravna podlaga predlaganega sklepa člen 83(1) PDEU, ki opredeljuje nedovoljen promet s prepovedanimi drogami kot eno od oblik kriminala s posebnimi čezmejnimi posledicami ter pooblašča Evropski parlament in Svet, da določita minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami.

2.3 Načelo neobveznega sodelovanja

⁽⁹⁾ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točka 64.

⁽¹⁰⁾ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Za Dansko je zavezujoč Okvirni sklep Sveta 2004/757/PNZ, kakor se uporablja do 21. novembra 2018 in ki v členu 1 določa, da „prepovedane droge“ pomenijo vse snovi, zajete bodisi v Konvenciji o mamilih bodisi v Konvenciji o psihotropnih substancah. Ker sklepi Komisije ZN za droge o vključitvi v tabele vplivajo na skupna pravila na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, ki so za Dansko zavezujoča, Danska sodeluje pri sprejetju sklepa Sveta o določitvi stališča, ki se zastopa v imenu Unije ob sprejetju takšnih sklepov o vključitvi v tabele.

Okvirni sklep je za Irsko zavezujoč, zato Irska sodeluje pri sprejetju sklepa Sveta o določitvi stališča, ki se zastopa v imenu Unije ob sprejetju takšnih sklepov o vključitvi v tabele.

2.4 Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa je člen 83(1) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ni relevantno

- **Sorazmernost**

Ni relevantno

- **Izbira instrumenta**

Ni relevantno

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno

- **Posvetovanja z deležniki**

Ni relevantno

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno

- **Ocena učinka**

Ni relevantno

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog nima proračunskih posledic.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Ni relevantno

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na devetinšestdesetem zasedanju Komisije ZN za droge v zvezi z vključitvijo snovi v tabele v okviru Enotne konvencije o mamilih iz leta 1961, kakor je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1972, in Konvencije o psihotropnih substancah iz leta 1971

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 83(1) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Enotna konvencija Združenih narodov (ZN) o mamilih iz leta 1961, kakor je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1972 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija o mamilih)⁽¹⁾, je začela veljati 8. avgusta 1975.
- (2) V skladu s členom 3 Konvencije o mamilih se lahko Komisija ZN za droge (CND) odloči, da v tabele navedene konvencije doda snovi. Tabele lahko spreminja samo v skladu s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), lahko pa se tudi odloči, da sprememb, ki jih priporoča SZO, ne bo uveljavila.
- (3) Konvencija ZN o psihotropnih substancah iz leta 1971 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija o psihotropnih substancah)⁽²⁾ je začela veljati 16. avgusta 1976.
- (4) V skladu s členom 2 Konvencije o psihotropnih substancah se lahko Komisija ZN za droge na podlagi priporočil SZO odloči, da v tabele navedene konvencije doda snovi ali jih iz njih črta. Ima široka diskrecijska pooblastila, v okviru katerih lahko upošteva gospodarske, socialne, pravne, upravne in druge dejavnike, ne sme pa ravnati samovoljno.
- (5) Spremembe tabel Konvencije o mamilih in Konvencije o psihotropnih substancah neposredno vplivajo na področje uporabe prava Unije na področju nadzora nad drogami. Okvirni sklep Sveta 2004/757/PNZ⁽³⁾ se uporablja za snovi v tabelah navedenih konvencij. Zato vse spremembe tabel, priloženih navedenima konvencijama, neposredno vplivajo na skupna pravila Unije in spreminjajo njihovo področje uporabe v skladu s členom 3(2) PDEU. Zato bi moral Svet pooblastiti države članice, da izrazijo stališče Unije o vključitvi snovi v tabele v okviru navedenih konvencij, saj odločitve o vključitvi novih snovi v te tabele spadajo v izključno pristojnost Unije.

⁽¹⁾ Zbirka pogodb Združenih narodov, zvezek 978, št. 14152.

⁽²⁾ Zbirka pogodb Združenih narodov, zvezek 1019, št. 14956.

⁽³⁾ Okvirni sklep Sveta 2004/757/PNZ z dne 25. oktobra 2004 o opredelitvi minimalnih določb glede elementov kaznivih dejanj in kazni na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami (UL L 335, 11.11.2004, str. 8).

- (6) Komisija ZN za droge bo na 69. zasedanju, ki bo potekalo od 9. do 13. marca 2026 na Dunaju, odločala o vključitvi [treh] novih snovi v tabele Konvencije o mamilih in Konvencije o psihotropnih substancah.
- (7) SZO je priporočila, da se dve novi snovi dodata v Tabelo I Konvencije o mamilih in ena nova snov v Tabelo II Konvencije o psihotropnih substancah.⁽⁵⁾
- (8) Vse snovi, ki jih je pregledal Strokovni odbor SZO za odvisnost od drog (ECDD) in za katere je SZO priporočila vključitev v tabele, spremlja Agencija Evropske unije za droge (EUDA) kot nove psihoaktivne snovi pod pogoji iz Uredbe (EU) 2023/1322 Evropskega parlamenta in Sveta.⁽⁶⁾ EUDA intenzivno spremlja vse tri snovi.
- (9) Glede na oceno ECDD je *N*-pirolidino izotonitazen (izotonitazepin) (ime po IUPAC: 5-nitro-2-({4-[(propan-2-il)oksi]fenil}metil)-1-[2-(pirolidin-1-il)etil]-1*H*-1,3-benzimidazol) sintetični opioid, ki spada v razred benzimidazolov ali nitazenov. SZO ga pred tem ni formalno pregledala. *N*-pirolidino izotonitazen nima znanih terapevtskih uporab niti zanj ni bilo izdano dovoljenje za promet. Obstajajo zadostni dokazi, da se ta snov zlorablja ali da je verjetno, da se zlorablja, in lahko pomeni javni zdravstveni in družbeni problem, kar upravičuje uvedbo mednarodnega nadzora zanjo. Zato SZO priporoča, da se *N*-pirolidino izotonitazen uvrsti v Tabelo I Konvencije o mamilih.
- (10) *N*-pirolidino izotonitazen je bil odkrit v devetih državah članicah in je pod nadzorom v vsaj dveh državah članicah. Intenzivno ga spremlja tudi EUDA. Dve državi članici sta poročali o vsaj treh smrtnih primerih, v katerih je bila potrjena izpostavljenost *N*-pirolidino izotonitazenu. Ena država članica je poročala o vsaj eni akutni zastrupitvi z domnevno izpostavljenostjo *N*-pirolidino izotonitazenu.
- (11) Zato bi moralo biti stališče Unije, da se *N*-pirolidino izotonitazen doda v Tabelo I Konvencije o mamilih.
- (12) Glede na oceno ECDD je *N*-desetil etonitazen (ime po IUPAC: 2-[2-[(4-etoksifenil)metil]-5-nitro-benzimidazol-1-il]-*N*-etil-etanamin) nov sintetični opioid, ki spada v razred benzimidazolov ali nitazenov. Je metabolit etonitazena, drugega benzimidazolnega opioida, ki se nadzoruje v skladu s Tabelo I Konvencije o mamilih. SZO ga ni formalno pregledala. *N*-desetil etonitazen nima znanih terapevtskih uporab niti zanj ni bilo izdano dovoljenje za promet. Obstajajo zadostni dokazi, da se ta snov zlorablja ali da je verjetno, da se zlorablja, in lahko pomeni javni zdravstveni in družbeni problem, kar upravičuje uvedbo mednarodnega nadzora zanjo. Zato SZO priporoča, da se *N*-desetil etonitazen uvrsti v Tabelo I Konvencije o mamilih.
- (13) *N*-desetil etonitazen je bil odkrit v štirih državah članicah in je pod nadzorom v vsaj šestih državah članicah. Intenzivno ga spremlja tudi EUDA.
- (14) Zato bi moralo biti stališče Unije, da se *N*-desetil etonitazen doda v Tabelo I Konvencije o mamilih.
- (15) Glede na oceno ECDD je MDMB-FUBINACA (ime po IUPAC: metil 2-[[1-[(4-fluorofenil)metil]indazol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetil-butanoat) močan sintetični kanabinoid. SZO ga pred tem ni pregledala. MDMB-FUBINACA nima znanih terapevtskih uporab niti zanj ni bilo izdano dovoljenje za promet. Obstajajo zadostni dokazi, da se ta snov zlorablja ali da je verjetno, da se zlorablja, in lahko pomeni javni

⁽⁵⁾ <https://www.who.int/groups/ecdd/48th-expert-committee-on-drug-dependence-documents>.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2023/1322 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2023 o Agenciji Evropske unije za droge (EUDA) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1920/2006 (UL L 166, 30.6.2023, str. 6).

zdravstveni in družbeni problem, kar upravičuje uvedbo mednarodnega nadzora zanj. Zato SZO priporoča, da se MDMA-FUBINACA uvrsti v Tabelo II Konvencije o psihotropnih substancah.

- (16) MDMA-FUBINACA je bil odkrit v 14 državah članicah in je pod nadzorom v vsaj osmih državah članicah. Intenzivno ga spremlja tudi EUDA. Ena država članica je poročala o vsaj eni akutni zastrupitvi z verjetno izpostavljenostjo MDMA-FUBINACA.
- (17) Zato bi moralo biti stališče Unije, da se MDMA-FUBINACA doda v Tabelo II Konvencije o psihotropnih substancah.
- (18) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Komisiji ZN za droge, saj bodo sklepi o vključitvi navedenih treh snovi v tabele lahko odločilno vplivali na vsebino prava Unije, in sicer na Okvirni sklep 2004/757/PNZ.
- (19) Unija ni pogodbenica Konvencije o mamilih ali Konvencije o psihotropnih substancah. Ima status opazovalke brez glasovalne pravice v Komisiji ZN za droge, v kateri bo marca 2026 glasovalno pravico imelo 14 držav članic¹. Stališče Unije izrazijo države članice, ki bodo marca 2026 članice Komisije ZN za droge, pri čemer delujejo skupno v interesu Unije.
- (20) Okvirni sklep 2004/757/PNZ je za Dansko zavezujoč, zato Danska sodeluje pri sprejetju in uporabi tega sklepa.
- (21) Okvirni sklep 2004/757/PNZ je za Irsko zavezujoč, zato Irska sodeluje pri sprejetju in uporabi tega sklepa –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na devetinšestdesetem zasedanju Komisije ZN za droge med 9. in 13. marcem 2026, ko bo navedeni organ sprejemal sklepe o vključitvi dodatnih snovi v tabele Enotne konvencije Združenih narodov o mamilih iz leta 1961, kakor je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1972, in Konvencije Združenih narodov o psihotropnih substancah iz leta 1971, je v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

Stališče iz člena 1 izrazijo države članice, ki so članice Komisije ZN za droge in delujejo skupno v interesu Unije.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik/predsednica
[...]*

⁽⁴⁾ Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Italija, Litva, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovenija in Španija.